

Radosław Botev
Redaktor naczelny
„Echo Mszczonowa”
ul. Szkolna 49
96-323 Lutkówka

Lutkówka, dnia 28 września 2016 r.

Do:
Rada Miejska w Mszczonowie
Plac Piłsudskiego 1
96-320 Mszczonów

WEZWANIE DO USUNIĘCIA NARUSZENIA PRAWA

Na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2015 poz. 1515) wzywam Radę Miejską w Mszczonowie do usunięcia naruszenia prawa w przepisie § 110 ust. 2 uchwały nr IV/20/03 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 12 lutego 2003 r. w sprawie Statutu Gminy Mszczonów (dalej: „Statut Gminy”) w zakresie, w jakim przepis ten uzależnia udostępnianie dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych od ich formalnego przyjęcia, co narusza moje uprawnienie wynikające z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. 2015 poz. 2058 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Kwestionowany przepis Statutu Gminy określa, iż dokumenty wynikające z wykonywania zadań publicznych, w szczególności protokoły sesji, uchwały Rady, protokoły posiedzeń komisji Rady, wnioski i opinie komisji Rady i dokumenty z zakresu działania Burmistrza, podlegają udostępnieniu „po ich formalnym przyjęciu”. Tym samym przepis ten, stosowany *a contrario*, wyklucza możliwość udostępnienia dokumentów w fazie ich projektowania, tj. przed ich formalnym przyjęciem.

Tymczasem art. 1 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej szeroko definiuje informację publiczną podlegającą udostępnieniu na podstawie art. 2 ust. 1 cyt. ustawy jako „każdą informację o sprawach publicznych”. W orzecznictwie podkreśla się, że „sprawą publiczną” jest każde działanie lub zaniechanie podmiotów realizujących zadania zaliczone do szeroko rozumianego interesu publicznego (m.in. wyrok NSA z dnia 7 października 2009 r., sygn. akt I OSK 209/09), zaś „informacją publiczną” jest każda wiadomość wytworzona lub

odnoszona do władz publicznych oraz innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne (m.in. wyrok NSA z dnia 30 października 2002 r. II SA 1956/02).

Wytworzone przez władze samorządowe projekty dokumentów, takie jak w szczególności projekty protokołów sesji Rady i posiedzeń komisji Rady, do których radni mogą wnosić uwagi i które poddawane są pod głosowanie w celu ich zatwierdzenia (formalnego przyjęcia), a także wszystkie inne dokumenty Rady i Burmistrza na każdym etapie ich procedowania niewątpliwie mieszczą się w zakresie tak zdefiniowanej informacji publicznej.

Ograniczenia dostępu do informacji publicznej enumeratywnie wymienia zaś art. 5 ust. 1 i 2 cyt. ustawy, zgodnie z którym nie udostępnia się informacji niejawnych i objętych innymi tajemnicami ustawowo chronionymi, a także informacji naruszających prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Żaden z przepisów ustawy nie uzależnia jednak dostępu do informacji publicznej od jej „formalnego przyjęcia”.

Dodatkowo art. 13 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 cyt. ustawy stanowi, iż informacja publiczna – o ile nie została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej – udostępniana jest na wniosek niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni. Należy więc przyjąć, że również dokumenty gminy powinny podlegać udostępnianiu w tym trybie niezwłocznie, bez konieczności oczekiwania na ich formalne przyjęcie.

Wprowadzie przepis art. 11b ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich określa statut gminy, jednak w judykaturze przyjmuje się, że może to dotyczyć wyłącznie aspektów organizacyjno-technicznych realizacji obowiązku udzielania informacji publicznej (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 września 2002 r., sygn. akt K 38/01). Statut gminy może więc przykładowo zawierać „określenie czasu urzędowania, w którym dany dokument będzie udostępniany, wskazanie jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za udostępnianie określonych dokumentów, sprecyzowanie zasad, w oparciu o które odbywać się będzie ich kopiowanie itd.” (tamże). W żadnym razie nie można jednak uchwałą Rady Miejskiej wprowadzać niewskazanych w ustawie ograniczeń w dostępie do dokumentów ze względu na ich rodzaj lub etap ich procedowania, ani też określać terminu udostępnienia, odmiennego niż w podany w ustawie.

W związku z tym za niezgodny z prawem należy uznać przepis Statutu Gminy ograniczający dostęp do dokumentów, które nie zostały jeszcze „formalnie przyjęte”.

W konkluzji należy zatem stwierdzić, że kwestionowany przepis Statutu Gminy narusza moje prawo do dostępu do dokumentów, określone w przepisie art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, znajdującym umocowanie ustrojowe w art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Nadmieniam, że dla mnie jako redaktora naczelnego czasopisma „Echo Mszczonowa”, koncentrującego się na życiu gminy Mszczonów, ustawa o dostępie do informacji publicznej jest w świetle art. 3a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. 1984 nr 5 poz. 24 z późn. zm.) podstawowym, przewidzianym przez prawo instrumentem uzyskiwania informacji od organów gminy Mszczonów.

Już tylko na marginesie i poza procedurą wezwania do usunięcia naruszenia prawa wskazuję również, że art. § 110 ust. 1 Statutu Gminy Mszczonów, do którego odwołuje się kwestionowany przepis ust. 2, w sposób nieuprawniony posługuje się terminem „obywatel”, podczas gdy prawo dostępu do informacji publicznej zgodnie z brzmieniem odnośnych przepisów konstytucyjnych i ustawowych przysługuje każdemu, a więc także osobom nieposiadającym obywatelstwa. Nadto – poza wykazanymi nieprawidłowościami – niemal cały Rozdział VIII Statutu Gminy Mszczonów stanowi powtórzenie regulacji ustawowych, co jest sprzeczne z aktualnymi zasadami techniki prawodawczej. W mojej ocenie zasadne byłoby zatem rozważenie uchylecia rozdziału w całości – być może za wyjątkiem § 113 ust. 1 (godziny udostępniania dokumentów Rady).

Radosław Botev